

Nevyhnutelné. Rodiny by se měly podílet na nákladech v domovech pro seniory

PETR ŠVIHEL

+ sledovat 👤 783

▶ 7:22

Poslechněte si tento článek

eBook Sdílet 113

Rodiny by mohly začít doplácet za seniora pobyt v domovech. (Ilustrační snímek)

6:40

Kvůli stárnutí populace a nízkým kapacitám v domovech pro seniory je podle Asociace poskytovatelů sociálních služeb nevyhnutelné, aby se na nákladech na pobyt a stravné seniorů podílely jejich rodiny.

Provázání zdravotních a sociálních dat ukázalo, že se v Česku blíží obrovský nápor na domovy pro seniory, domovy se zvláštním určením a další pobytové sociální služby. Co pět let přibude zhruba 20 tisíc osob, které budou velmi pravděpodobně vyžadovat lůžko v pobytové službě.

Aktuálně se řeší, jak takový nápor, zapříčiněný demografickým stárnutím populace, ustát. Asociace poskytovatelů sociálních služeb otvírá debatu o tom, že je nevyhnutelné, aby se finančně zapojily i rodiny klientů.

Prezident asociace Jiří Horecký mluví o tom, že stát bude mít problém v příštích 15 letech ufinancovat sociální a zdravotní služby. Náklady na pobyt a stravné tak podle něj bude nutné více rozdělit mezi seniory a jejich rodiny.

Tip od Seznamu

Rozhodněte se při koupi bytu chytrě díky Sreality Premium a funkci sledování historie cen

„Tak to funguje u všech lidí, kteří žijí mimo domovy pro seniory. Jenomže v pobytových službách je stále ten postsocialistický přístup, že bez ohledu na to, kolik máte peněz, tak budete platit méně, než jsou reálné náklady, protože to musí být pro všechny stejně,“ říká Horecký.

„Je to věc, která funguje běžně v západních evropských zemích, kde se rodina spolupodílí, pokud si to může dovolit. Někde je to nastavené podle výše jejich příjmů, někde se o tom s nimi nebaví a je jasně daná cenovka,“ říká prezident asociace zastupující právě poskytovatele sociálních služeb, včetně těch pobytových.

Téma začala asociace řešit i s ministerstvem práce a sociálních věcí. Během července chtějí představit studii zaměřenou na to, co by hrozilo, pokud se rodiny více do financování nezapojí. Účast podle informací Seznam Zpráv potvrdil i ministr Aleš Juchelka (ANO).

Ministerstvo práce a sociálních věcí pro Seznam Zprávy popsalo, že pro vládu je prioritou stabilní a udržitelný systém, který bude fungovat pro všechny.

„Předseda Asociace poskytovatelů sociálních služeb pan Horecký má ke spoluúčasti financování sociálních služeb několik variant. Ovšem poslední slovo v této věci má ministr, vláda a Parlament,“ reagovala mluvčí resortu Anna Vacková.

V Česku má aktuálně registraci na provoz domovů pro seniory a domovů se zvláštním určením 962 subjektů.

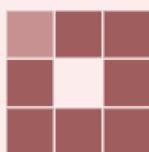
Senior či rodina by dopláceli zhruba tisícovku

V současnosti stát stanovuje maximální plat za pobyt a stravné. Pro rok 2026 platí maximální částka za ubytování 335 korun za den, případně u jednolůžkového pokoje jde nově o částku 380 korun za den. Za celodenní stravu je pak možné si účtovat maximálně 290 korun.

Reálně tak za 30 dní lze seniorovi v domově účtovat 18 750 korun. Zároveň ovšem platí pojistka – 15 procent z důchodu musí seniorovi zůstat k dispozici.

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ovšem mluví o tom, že částka 18 750 korun je pod skutečnými náklady na péči a bydlení se pak doplácí skrze státní či krajské dotace. Soukromá zařízení jsou pak dofinancována například skrze nadační fondy, do kterých už v současnosti rodiny či blízcí přispívají.

Podívejte se detailně na prognózu, kolik lidí bude potřebovat pobytové služby v roce 2040:

Podle Jiřího Horeckého je proto důležité stanovit reálnou výši nákladů. „Můj odhad je, že by se to dostalo na cenu 21 nebo 22 tisíc korun. Někdo na to bude mít z důchodu, například ti, co mají průměrnou penzi, a polovička na to bude mít jen tak tak a bude potřeba ještě třeba tisíc korun měsíčně získat z jiných zdrojů. Třeba z úspor nebo na to klientovi přispějí děti,“ říká Horecký s tím, že se zvažuje, jestli by v takovém případě měl stát prověřovat majetkové poměry dětí, nebo ne.

„Dokážu si představit, že by možná stačilo i čestné prohlášení ve stylu: ‚Naše situace neumožňuje, abychom přispívali mamince nebo tatínkovi‘. Myslím si, že je to psychologická bariéra. Řada lidí by raději peníze poslala, než aby to podepsala,“ tvrdí prezident asociace.

V případech, kdy rodina nebo senior nebudou mít na doplacení, by pak bydlení mohl dofinancovávat stát skrze superdávku. Žadatelé o tento příspěvek ovšem procházejí prověřováním, včetně majetkového testu, jestli mají na státní podporu nárok, nebo ne.

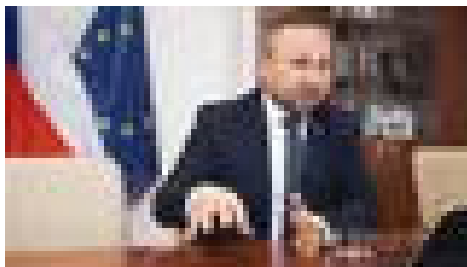
Případná změna je podle Horeckého nejdříve reálná s rokem 2028.

Názory? Nevyhnutelné i morálně komplikované

Bývalý ministr práce a sociálních věcí a současný předseda lidoveckého poslaneckého klubu Marian Jurečka v zásadě souhlasí s tím, že je větší spolupodílení se rodin kvůli demografii nevyhnutelné. Právě on loni na konci svého mandátu ve spolupráci s Ústavem zdravotnických informací a statistiky prezentoval data o tom, na co se musí země v následujících letech připravit.

„Většina vyspělých států tento princip má, někdy i velmi přísný, včetně majetkových testů i do minulosti. Jak to uchopí současná koalice, ale nevím, protože když jsem chtěl v minulém období udělat část deregulace úhrad, tak to byl právě současný ministr Juchelka, který tehdy byl zásadně proti a říkal, že pak ti klienti sociálních služeb nebudou mít ani na kafe,“ poznamená exministr s odkazem na [debatu](#) o tom, jestli rozvolnit pravidla ohledně toho, že seniorům v pobytových službách musí zůstat 15 procent důchodu pro osobní potřeby.

Jiří Horecký by právě i téma pojistky v podobě 15 procent příjmů chtěl v rámci debaty o financování opět otevřít.

Lidí odkázaných na péči prudce přibude. „Extrémně naléhavé,“ říká Jurečka

10. 11. 2025 15:10

Lenka Desatová, předsedkyně Rady seniorů České republiky, ale nepovažuje za vhodné ubírat se právě směrem k finanční spoluúčasti rodin.

„Není problém ve chvíli, kdy rodiny mají zaměstnání a jsou v pohodě. Ale v situaci, kdy přijdou o práci, jsou dlouhodobě nemocné a chybí finance, nemají na to, aby přispívaly seniorovi,“ poznamenává.

Podle ní je lepší spíše podporovat, aby senioři mohli zůstat v péči rodiny a nemířili do pobytových služeb. „Obrací se na nás lidé, že by si seniora velmi rádi nechali doma, ale tím pádem jim vypadává jeden příjem a nemají z čeho žít. A to je důvod, proč lidé končí v domovech pro seniory. Nebo proto, že senior nechce být na obtíž, ale to zase vyplývá z toho, že vidí všechny souvislosti s výpadkem příjmu,“ poznamenává Desatová.

Dalibor Hála, mluvčí Diakonie Českobratrské církve evangelické, která po celém Česku provozuje více než 13 domovů pro seniory a další domovy zvláštního určení převážně pro klienty s Alzheimerovou nemocí, otevření diskuze o spoluúčasti rodin vítá. Zmiňuje ale, že v praxi jde o velmi komplikovanou problematiku, která se dotýká i konkrétní situace v jednotlivých rodinách.

„Diskuzi bychom rádi vedli ohledně morálních nároků seniorů na to, aby za ně jejich děti platily v případech, kdy ve svém dospělém věku zanedbávali péči, neplatili výživné a podobně,“ zmiňuje Hála a obává se, že ve výsledku by administrativní zátěž pro stát převážila finanční přínos rodin.